

Pregled pravosodstva.

13. § 115. obč. drž. z. govori sicer o tem, da prosita oba zakonska, naj se razveže zakon radi nepremagljive zopernosti, — ne zahteva pa, da bi morala biti zopernost obestranska. Tudi ni treba dokazati, da onemogoči nepremagljiva zopernost jednega zakonskega druga zakonsko življenje, če se tudi ne nahaja pri drugem, ali vsaj ne v tej meri. Ako poprosita torej zakonska za razvezo zakona iz navedenega razloga, potem pa, ko se jima je dovolila za leto dni le ločitev od mize in postelje, poprosi le jeden izmed njiju za definitivno razvezo, drugi se pa temu protivi (češ, od njegove strani ni več napominanega razloga) ne ovira to, da se prošnji ugodi in zakon razveže.

R. z dné 17. novembra 1892, št. 12.086. J. B. št. 3 ex 1893.

14. Pravica do stanovanja, izgovorjena ženski, dokler bo „brez otrok in samskega stanu“ ne poneha, če porodi nezakonskega otroka. Izraz „brez otrok“ se po namenu takih dogovorov ne more tolmačiti v tem smislu, da izgubi pravico do stanovanja kot kazen pregreška, temveč ostane pravica nespremenjena, če le preskrbi nezakonska mati otroku drugo stanovanje.

R. z dné 7. decembra 1892., št. 14.001. J. B. št. 6 ex 1893.

15. Pravica tirjati najemnino nastane uže v trenutku molče nadaljevanje najemne pogodbe; zakonita zastavna pravica najemodavca pa v trenutku, v katerem se prenesó invecta et illata v najete prostore. Zastavni popis pohištva ima samo namen, dognati za časa tožbe se v stanovanju nahajajoče stvari, ter je brez prejudica za glavno pravdo. Če je torej najemodajalec vložil tožbo gledé še ne zapale najemščine, sme se za njo vršiti zastavni popis pohištva v smislu § 1001. obč. drž. zak.

O. z dné 6. decembra 1882, št. 14.333. G. Z. št. 5 ex 1893.

16. Bala je del dote (§ 1228. obč. drž. zak.) Mož torej ni zavezan vrniti jo pred dovršeno ločitvijo zakona. Žena, ki zapusti samovlastno moža, ne more vložiti gledé bale tožbe v smislu §-a 366. obč. drž. zak.

R. z dné 9. septembra 1892, št. 9182. — G. Z. št. 6 ex 1893.

(Nadsodišče razsodilo je nasprotno, sklicevaje se na § 1233. obč. drž. zak.)

17. Onemu, kateri je izročil možu pri ženitvi doto, ne more mož ugovarjati, da se ni napravil o tem notarski zapis, če zahteva po smrti ženinej vrnitev dote. Tu ne gre namreč za izpolnitev ženitovanske pogodbe, temveč le za vrnitev svote, katero je izročil tožnik možu v zmoti o pravnih določbah (§ 1435. obč. drž. zak.) Dota vrniti se mora torej v smislu §-a 1229. l. c.

R. z dné 28. sept. 1892., št. 10.572. Prz.¹⁾ decembrova štev. ex 1892.

¹⁾ Przegład sąd. i administracyiny.

18. V slučaji §-a 1336. obč. drž. zak. ni treba dokazati v istini nastale škode. Pač se pa mora pri znižanji zahtevanega zneska ozirati na to, da je dokazal toženec, koliko je imel tožitelj v istini škode vsled non vel non rite adimpleti contractus.

R. z dné 19. oktobra 1892., št. 12.153. J. B. št. 4 ex 1892.

19. Čl. 357. trg. zak. je izjema §-ov 355. in 356. ibid. Po njegovem besedilu in smislu moči je le takrat govoriti o fiksnem opraviilu, če se ni določil gotov čas ob katerem ali do katerega se mora izvršiti dobava — temveč če se da posneti iz pogodbe same volja pogodnikov, da se po določenem času vršéča se izročitev ne bode smatrala za izpolnitev po pogodbi nastale dolžnosti, — ter da je določeni čas tako spojen z opraviilom da obvelja ali poneha ž njim pogodba, — da se ne more več računati po preteklem roku na vsprejem stvari, ki se morajo izročiti. Določba, da se mora izročiti oziroma doposlati blago „koncem novembra meseca“ ni tako določilo dobavnega časa, če ni spojeno z posebnimi drugimi merodajnimi okolnostmi. Uporabljati je tu torej čl. 454. do 356. ne pa čl. 357. trg zak.

R. z dné 13. decembra 1892., št. 14.555. J. B. št. 3 ex 1893.

20. Prošnji finančne prokurate, naj se dovoli v pravdi zapalostnega érarja proti oporočnemu dediču pto. neveljavnosti oporoke in odškodnine v znesku 19.685 gld. za zavarovanje zneska se ne ugoti, ker pristojna jedino le sodišču soditi o zahtevku érarja. Tu ni uporabljati dvornega dek. z dne 18. aprila 1786. l., št. 577 in 24. oktobra 1806 l., št. 789 z. j. z. Iz določil §-ov 38. in 41. z. z. se da brezdvomno posneti, da se ne sme na zahtevanje upravnih oblastev zastavno-pravno zabeležiti tirjatev, katerih obstoj se mora šele doznati rednim sodnim postopanjem.

O. z dné 8. novembra 1892 l., st. 13.193. G. Z. št. 3 ex 1893. J. M. str. 844.

21. Samo izpodbijalna tožba se more zabeležiti v zemljiškej knjigi po § 46. izpod. zak., ne pa naznanilo izpodbijanja po §-u 33. ibid.

O. z dné 29. novembra 1892, št. 13.852. Z. f. N. št. 2 ex 1893.

22. Tožitelj, ki trdi, da se je sklenila nepogojna pogodba, mora to dokazati. če pravi toženec, da je pogodba pogojna. Pogojna pogodba je nasprotje nepogojnej, torej se ne more reči, da je toženec v tem slučaji pripoznal tožbeno trditev, temveč jo je zanikal.

R. z dné 20. oktobra 1892, št. 9943. G. Z. št. 6 ex 1893.

23. Pismo, v katerem pripozna trgovec poslani saldokonto resničnim in pravilnim, je verodostojna listina, na podlagi katere se more uvesti izvršeno postopanje.

O. z dné 3. oktobra 1892, št. 12.091. G. Z. št. 6 ex 1893.

„Slovenski Pravniki“ izhajajo 15. dne vsacega meseca in dobivajo ga člani društva „Pravniki“ brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld.

Uredništvo je v Ljubljani, šte. 5 v Gospodski ulici; upravništvo pa na Križevniškem trgu šte. 7.